

Op vrijdag 21 maart 2025 namen we gedeputeerde Hagar Roijackers (Natuur, Milieu en Aanpak Landelijk Gebied) mee op werkbezoek naar de vrijwilligers van de weidevogelbescherming. De provincie Noord-Brabant ondersteunt de weidevogelbescherming met financiële middelen en regelingen om weidevogels als kievit en wulp te behouden in het Brabantse land. Op de zonovergoten vrijdagmiddag kon ze zelf eens ervaren hoe het is om vrijwillige weidevogelbeschermers te zijn.

Werkbezoek gedeputeerde aan vrijwillige weidevogelbeschermers

Beschermen vanaf de dijk

Op de bewuste vrijdagmiddag om 15:00 uur stond Hagar Roijackers met enkele van haar collega's op de dijk in de omgeving Raamsdonk. Hier beschermt vrijwilligersgroep WBG Raamsdonk samen met betrokken agrariërs de weidevogels op de percelen in de omgeving. Lia Kuijsters, coördinator van de groep, richtte als eerste het woord aan de gedeputeerde en de overige aanwezigen: "We zijn vereerd dat we jullie mee het veld in mogen nemen. We gaan te werk zoals we dat altijd doen als we legsels opsporen. Eerst kijken we vanaf de zijlijn waar we activiteit waarnemen om vervolgens in een lijn het perceel over te lopen om de vermoedelijke legsels te markeren. En als we er een vinden, dan roepen we heel hard 'bingo'."

Zodoende werd er eerst door de telescoop over het veld getuurd en werden de aanwezige kieviten in de gaten gehouden voordat de akker werd betreden. De betreffende akker werd nu gecontroleerd op legsels omdat de agrariër de volgende dag zijn akker wilde bewerken. Hoog tijd dus om te zien wat er beschermen valt, zodat de agrariër eventuele legsels kan ontwijken. Dat is een van de belangrijke onderdelen van het vrijwillige beschermingswerk; het goede contact met de agrariërs in het gebied zodat de vrijwilligers tijdig weten wanneer het land bewerkt zal worden. Dan kunnen zij nog de percelen inspecteren op legsels en ze markeren met bamboestokken. Ook de rieten mandjes worden ingezet. Dan worden legsels overgeplaatst van de kuiltjes in de grond naar een rieten mandje dat op dezelfde plek wordt ingegraven. Als de agrariër zijn land dan wil bewerken, moet alleen tijdelijk het mandje aan de kant. Zo kunnen de oudervogels hun eieren altijd terugvinden en kan de agrariër zijn werk doen.

Regelingen in de praktijk

Al zoekende naar legsels vraagt Hagar Roijackers de vrijwilligers en soortencoördinator Fien Oost het hemd van het lijf. Of het beschermingswerk niet juist verstoringgevoelig is en hoe het contact met agrariërs dan verloopt. Ze kent de verhalen van de jaaravonden waar ze altijd bij is en van de regelingen die de provincie beschikbaar stelt. Met de voeten in het veld ervaart ze dat de praktijk toch altijd weerbarstiger is dan regels kunnen omvatten. Het is precies de reden waarom de gedeputeerde zo'n voorstander is van werkbezoeken en haar team aanspoort om naar buiten te gaan.

Een voorbeeld van de weerbarstige praktijk is ook op deze vrijdagmiddag zichtbaar. Hoewel het vanaf de zijlijn lijkt alsof er minimaal vier legsels op het perceel liggen, vinden we enkel proefnestjes. Deze maakt mannetje-kievit om de aandacht van vrouwtje-kievit te trekken. We zien dat ze steeds opnieuw naar hetzelfde legsels vliegen en er ook daadwerkelijk op gaan zitten, meestal een teken dat er gebroed wordt. Ter plekke blijkt dat er nog geen enkel ei te bespeuren valt. "De droogte van de afgelopen weken zorgt ervoor dat er nu amper voedsel te vinden is voor de kieviten. Insecten verstoppen zich, dus de kieviten kunnen niet opvetten voor de ei- en kuikenperiode. Dat is nodig omdat ze in die periode minder tijd hebben om voedsel bij elkaar te sprokkelen en ze dan van hun reserves leven. En die reserves hebben ze nu niet. Ze willen dan wel graag nestelen, maar eieren komen er dan niet", geeft veldbegeleider Rens Sommers aan.

Weerperikelen

Het is voor velen onvoorstelbaar dat het nu alweer te droog is voor de natuur, het landschap en haar soorten. En dat na al die maanden van regen en overmatige nattigheid op de percelen. Fien Oost, soortencoördinator bij Brabants Landschap: "Vorig jaar dreven op sommige plekken de legsels juist weg en verloren de vrijwilligers hun laarzen aan de modder. Hoe anders is dat beeld dit jaar." De vrijwilligersgroep wil de gedeputeerde nog even laten ervaren hoe het is om op een akker te lopen vol kuilen en gaten. Echte enkelbrekers. Gedeputeerde Roijackers: "We moeten ook de echte ontberingen ervaren. Mooi dat jullie me zo meenemen. Ik waardeer enorm wat jullie hier doen en het is fijn om te zien dat onze provinciale middelen zo goed worden ingezet."

Provinciale regelingen blijven hard nodig

Ook het team van de gedeputeerde is zeer geïnteresseerd in de werkzaamheden van de vrijwilligers en van Ria Boons, vertegenwoordiger Agrarische Natuur Vereniging Slagenland, en Jos de Bont van BoerenNatuur. Het zijn namelijk deze vrijwilligers en de ANV's die werken met de regelingen die de provincie beschikbaar stelt. En die regelingen zijn hard nodig, zo blijkt wel uit de hoeveelheid aanvragen die er worden gedaan. "Mooi dat er gebruik van wordt gemaakt, maar tegelijk is het ook onrustwekkend dat het zo hard nodig is", zegt Hagar Roijackers daarop. Met de regelingen kunnen bijvoorbeeld stukken grond worden vergoed waarop een legsel ligt en die de agrariër dus niet kan bewerken.

Het werkbezoek werd afgesloten met een laatste dankwoord van Hagar Roijackers aan de vrijwilligers voor het werk dat zij verzetten ten behoeve van de weidevogels. "Niets kan zonder waardering, niets kan zonder geld en ik hoop dat jullie beide ervaren vanuit de provincie. Want net zoals jullie vinden ook wij als provincie de weidevogels enorm belangrijk voor het landschap van Brabant."

